

П. Ф. Гарачук

Світлій пам'яті І.І.Огієнка присвячується

РІДНОМОВНІ ОБОВ'ЯЗКИ

Народивши мене, мати
Слово мовила про те,
Що я буду мову мати,
Диво людяності святе.

І додала: «Колись мова
Сотворила всіх людей».
Новий день, хвилина нова
Мовним шляхом нас веде.

Кожен крок, стежина кожна
Нехай мові честь несе,
Бо лише вона спроможна
Дати людям те усе,

Що людину відрізняє
З-посеред усіх істот.
Рідна мова об'єднає
Чистоту усіх чеснот.

Суть людини мова творить,
Виграноє почуття.
Мова кожному говорить:
«Ти — людина. Знай. Затям».

«Мова — то серце народу:
Гине мова — гине...» люд.
Книжна мова — сутність Роду
Головний двигун, колбуд,

Який націю єднає
І культуру їй дає.
З нею люд соборність має,
Волелюбним постає...

Мусить бути спільна мова,
Спільна вимова для всіх
І — правописна основа,
Щоби виродження гріх

Не поширився в народі,
Щоб міцніли ми в житті,
Щоб у здруженні та згоді
Кожен жити захотів.

Словники слід розширяти —
Хай вся мова ожива.
Хай не сміють в ній ширяти
Чужі ялові слова.

Хай письменники, поети
Мови збільшують знання.
Нехай дбають про усе те
Щогодини і щодня.

Мовознавцю, мову твориш,
Виправдати гріх не смій
Тим, що з людом ти говориш.
Вищим стилем опиши.

Те, що чув ти, і що знаєш.
Піднімай люд до Небес.
Знай, що Мудрістю єднаєш
З твором люд і з ним — себе.

Пиши словом не буденним,
Соковитим і святим,
Промовистим, злободенним,
Словом гарним і простим.

Не твори головоломки,
Щоб розгадував читач,
Щоб простого люду помка
Не зустрів тих задач.

Архаїзми, новотвори
Нехай мають місця там,
Де Прабатько наш говорить
Чи, де була пустота.

Або, краще — порожнеча.
Кальку в мову не клади,
Бо зросте в ній ворожнеча
На усї чужї лади.

Дбай, щоб віруси вербальні
Не потрапили в словник,
Бо — хвороби в них ментальні.
Дбай, щоб люду Дух не зник.

Про культуру мови дбати,
Це — обов'язок святий.
Над цим мусить працювати
Він, Вона, і я, і Ти.

Стан культури визначає,
Що у рідній мові є.
Майбуття передбачає.
І оцінку всім дає.

До перлин літератури
Веде мови гідний Дух.
Щоб цвіли сади культури,
Рідній мові дай ходу.

20.05.2004 р. м. Ананьїв Одеської обл.

Отримано: 25.02.2005 р.

ЛІТЕРАТУРНА КОМПОЗИЦІЯ «БЛАЖЕННИЙ НАШ МИТРОПОЛИТ»

Розділи:

- I. Пролог (Вступ). Про всебічну діяльність І.Огієнка.
- II. Про Церкву. Переклад Біблії.
- III. І.Огієнко про українську мову. Наука про рідномовні обов'язки.
- IV. Епілог. «Люби Україну» — найголовніша заповідь І.Огієнка.

I. Пролог

БЛАЖЕННИЙ НАШ МИТРОПОЛИТ

Такий Всевишнього Закон,
Що відійшов Іларіон,
Проживши сто — без десяти.
Колись він мусів відійти...

Був сином бідної вдови,
Не мав за що учитись...
Та віра й здібність голови
Допомогли добитись,
Що став Професором, Деканом
І Ректором, Міністром теж,
Але не перейшов він меж
І не зробився таким «паном»,
Як безліч інших в тих часах.
Пізніш став знаний в світі
Та, як світило в небесах,
Тримавсь в своїй орбіті.

Він був Премудра Голова!
Його думки, його слова
Були для нас дороговказом.
І поодиночко, і всіх разом
Він вчив нас рідне шанувати,
Любити і дітей навчати
І мови рідної, і Віри —

Всім дорожити до безміри.
Ціле життя віддав Народу,
Боровся за його свободу
Своїм пером, могутнім словом.
Був мовознавцем, Богословом.

Здавалось, неможливі речі
Сам звалював на власні плечі.
І не стогнав, не гнувсь ніколи.
Він Божі переклав Глаголи
На рідну, милозвучну мову,
Щоби в Святині, на Престоли
Святе Письмо народу дати,
Щоб Матір — Церкву якомсь знову
Поставить на міцну основу
І рідні скарби шанувати.

Бо мова — то Душа Народу,
А Церква — Рідна його Мати.
Лиш має той народ свободу,
Що знає справді собі ціну,
І монолітно до загину,
В лиху, найтяжчуою годину,
Стоїть за рідні ідеали,
Що Предки міцно їх тримали.